# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
29 päivänä lokakuuta 1980 *

Asiassa 138/79,

**SA Roquette Frères**, kotipaikka Lestrem, Pas-de-Calais, edustajanaan apulaistoimitusjohtaja Gérard Rousseaux, avustajana asianajotoimisto Veroone-Freyria-Letartre-Paillusseau-Hoste-Dutat'n osakas asianajaja Marcel Veroone, Lille, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajaja Loesch, 2 rue Goethe,

kantajana,

jota tukee

**Euroopan parlamentti**, asiamiehenään pääjohtaja Francesco Pasetti-Bombardella, avustajina oikeudellisen yksikön johtava hallintovirkamies Roland Bieber ja professori Pierre Henri Teitgen, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö,

väliintulijana,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen neuvosto**, asiamiehenään oikeudellisen yksikön päällikkö Daniel Vignes, avustavina asiamiehinä Arthur Brautigam ja Hans-Joachim Glaesner ja avustajina asianajaja Hans-Jürgen Rabe, Hampuri, ja Pariisin oikeus-, talous- ja yhteiskuntatieteiden yliopiston kunniadekaani professori Jean Boulouis, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiain osaston johtaja Douglas Fontein, 100 bd Konrad Adenauer, Kirchberg,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaajana,

jota tukee

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantajansa Peter Gilsdorf, avustajana oikeudellisen yksikön virkamies Jacques Delmoly, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellinen neuvonantaja Mario Cervino, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

väliintulijana,

jossa vaaditaan kumoamaan 25.1.1979 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1293/79 siltä osin kuin tässä yhteisistä isoglukoosia koskevista säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta annetussa asetuksessa vahvistetaan kantajalle peruskiintiö,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat P. Pescatore ja T. Koopmans sekä tuomarit J. Mertens de Wilmars, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait ja O. Due,

julkisasiamies: G. Reischl,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Kantajana oleva ranskalainen yhtiö, joka valmistaa muun muassa isoglukoosia, on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 31.8.1979 toimittamallaan

kannekirjelmällä vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että "yhteisistä isoglukoosia koskevista säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta" 25 päivänä kesäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1293/79 liitteessä II (EYVL N:o L 162, s. 10, sellaisena kuin se on oikaistuna EYVL:ssä N:o L 176, s. 37) määrätty kantajaa koskevan tuotantokiintiön vahvistaminen on pätemätön. Kannekirjelmästä ilmenee, että tosiasiallisesti kanteella vaaditaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston asetus (ETY) N:o 1293/79 siltä osin kuin kyseisessä asetuksessa vahvistetaan kantajalle isoglukoosin tuotantokiintiö.

2 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa useiden aineellisoikeudellisten kanneperusteiden lisäksi myös menettelymääräyksiä koskevaan perusteeseen, jonka tarkoituksena on kyseisellä asetuksella kantajalle vahvistetun tuotantokiintiön kumoaminen sen vuoksi, että neuvosto on antanut kyseisen asetuksen saamatta ETY:n perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdassa määrättyä Euroopan parlamentin lausuntoa, mitä on pidettävä perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuna olennaisen menettelymääräyksen rikkomisena.

3 Yhteisöjen tuomioistuin on 16.1.1980 antamallaan määräyksellä hyväksynyt parlamentin väliintulijaksi tukemaan kantajan vaatimuksia, jotka perustuvat olennaisen menettelymääräyksen rikkomiseen. Edelleen, yhteisöjen tuomioistuin on 13.2.1980 antamallaan määräyksellä hyväksynyt komission väliintulijaksi tukemaan neuvoston vaatimuksia.

4 Neuvosto on esittänyt, että kanne on jätettävä tutkimatta ja että parlamenttia ei voida hyväksyä väliintulijaksi. Neuvosto on toissijaisesti vaatinut kanteen hylkäämistä perusteettomana.

5 Ennen neuvoston esittämien tutkimatta jättämistä koskevien kysymysten ja kantajan esittämien perusteiden tarkastelua on syytä lyhyesti palauttaa mieleen riidanalaisen asetuksen antamistausta ja kyseisen asetuksen sisältö.

6 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi yhdistetyissä asioissa 103 ja 145/77, Royal Scholten Honig (Holdings) Ltd. v. Intervention Board for Agricultural Produce ja Tunnel Refineries Ltd. v. Intervention Board for Agricultural Produce, 25.10.1978 antamassaan tuomiossa (Kok. 1978, s. 2037), että yhteisistä isoglukoosia koskevista säännöksistä 17 päivänä toukokuuta 1977 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1111/77 (EYVL N:o L 134, s. 4) ei ollut pätevä siltä osin kuin sen 8 ja 9 artiklassa säädettiin isoglukoosin tuotantomaksusta, joka oli suuruudeltaan 5 laskentayksikköä jokaiselta 100 kilogrammalta kuiva-ainetta, ajalle, joka vastasi sokerin markkinointivuotta

1977–1978. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että edellä tarkoitetuissa artikloissa käyttöön otettu järjestelmä oli vastoin yleistä yhdenvertaisuusperiaatetta (tässä tapauksessa yhdenvertaisuutta sokerin tuottajien ja isoglukoosin tuottajien välillä), joka on nimenomaisesti ilmaistu perustamissopimuksen 40 artiklan 3 kohdan syrjintäkiellossa. Yhteisöjen tuomioistuin lisäsi kuitenkin, että kyseisessä tuomiossa jätettiin neuvostolle mahdollisuus toteuttaa kaikki yhteisön oikeuden mukaiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen makeutusaineiden markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

7 Tämän tuomion antamisen jälkeen komissio teki 7.3.1979 neuvostolle ehdotuksen asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta. Neuvosto pyysi perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti 19.3.1979 päivätyllä ja parlamenttiin 22.3.1979 saapuneella kirjeellä parlamentin lausuntoa. Tässä lausuntopyyntöä koskevassa kirjeessä neuvosto esitti nimenomaisesti seuraavaa:

"Tässä ehdotuksessa on otettu huomioon yhteisöjen tuomioistuimen 25.10.1978 antamasta tuomiosta aiheutuva tilanne, ja siinä ennakoidaan makeutusaineiden uutta markkinajärjestelyä, joka on saatettava voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1980 - - Koska asetus tulee sovellettavaksi vuoden 1979 heinäkuusta lähtien, neuvosto arvostaisi suuresti, jos parlamentti antaisi lausuntonsa tästä ehdotuksesta huhtikuun istuntonsa aikana."

8 Neuvoston kirjeessä pyydetyn kuulemisen kiireellisyys johtui siitä, että asetusehdotuksen sanamuodon olennaisena tarkoituksena oli - jotta sokerin tuottajia ja isoglukoosin tuottajia kohdeltaisiin yhdenvertaisesti - asettaa isoglukoosin tuotannolle samanlaisia sääntöjä kuin oli asetettu sokerin tuotannolle 30.6.1980 asti 19.12.1974 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3330/74 (EYVL N:o L 369, s. 1) käyttöön otetun sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä. Tarkoituksena oli erityisesti ottaa siirtymätoimenpiteenä käyttöön edellä mainittuun päivämäärään asti sovellettava isoglukoosin tuotantokiintiöjärjestelmä, jota oli määrä soveltaa sokerin uuden markkinointivuoden alusta eli 1.7.1979 lähtien.

9 Parlamentin puhemies saattoi asian välittömästi maatalousvaliokunnan käsiteltäväksi ja pyysi budjettivaliokunnan lausuntoa. Budjettivaliokunta antoi lausuntonsa maatalousvaliokunnalle 10.4.1979. Maatalousvaliokunta antoi esittelijänsä päätöslauselmaehdotuksen 9.5.1979. Maatalousvaliokunnan laatimasta kertomuksesta ja antamasta päätöslauselmaluonnoksesta keskusteltiin parlamentin istunnossa 10.5.1979. Parlamentti hylkäsi 11.5. pidetyssä

istunnossaan päätöslauselmaehdotuksen ja lähetti sen takaisin maatalousvaliokunnan tarkasteltavaksi.

10 Parlamentin 7.–11.5.1979 pidetty istunto oli viimeinen istunto ennen uuden, Euroopan parlamentin edustajien valitsemisesta vaaleilla annetun säädöksen mukaisesti yleisillä ja välittömillä, 17.7.1979 pidettävillä vaaleilla valitun parlamentin kokoontumista. Parlamentin puhemiehistö oli 1.3.1979 pitämässään kokouksessa päättänyt olla määräämättä ylimääräistä istuntoa toukokuun ja heinäkuun istuntojen väliin. Puhemiehistö kuitenkin täsmensi seuraavasti:

"Laajennettu puhemiehistö

- katsoo kuitenkin, että jos neuvosto ja komissio pitäisivät ylimääräisen istuntokauden määräämistä tarpeellisena, ne voivat työjärjestyksen 1 artiklan 4 kohdan säännösten mukaisesti pyytää parlamentin kutsumista koolle; tällainen istunto omistettaisiin yksinomaan kiireellisten kuulemisten johdosta laadittujen kertomusten tarkastelulle."

Puhemiehistö vahvisti kantansa 10.5.1979 pitämässään kokouksessa seuraavasti:

"- vahvistaa kantansa, johon se on päätynyt edellä mainitussa kokouksessa, jossa se on päättänyt olla määräämättä ylimääräistä istuntokautta nykyisen parlamentin viimeisen istunnon ja yleisillä ja välittömillä vaaleilla valitun parlamentin ensimmäisen istunnon välille mutta jossa se on kuitenkin katsonut, että jos enemmistö parlamentin tosiasiallisista edustajista, neuvosto tai komissio toivoo ylimääräistä istuntokautta, ne voisivat työjärjestyksen 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti pyytää parlamentin koolle kutsumista;

- päättää lisäksi ETY:n perustamissopimuksen 139 artiklan määräykset huomioon ottaen, että jos tällainen pyyntö saatetaan puhemiehen käsiteltäväksi, laajennettu puhemiehistö kokoontuu tarkastelemaan pyynnön käsittelyä."

11 Neuvosto hyväksyi, pyytämäänsä lausuntoa saamatta, 25.6.1979 komission laatiman asetusehdotuksen, josta on siis tullut asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta annettu asetus (ETY) N:o 1293/79. Asetuksen (ETY) N:o 1293/79 johdanto-osan kolmannessa viittauskappaleessa mainitaan edustajakokouksen kuuleminen. Neuvosto otti kuitenkin huomioon parlamentin lausunnon puuttumisen ja totesi asetuksen johdanto-osan kolmannessa

perustelukappaleessa, että "edustajakokous, jota on komission ehdotuksesta kuultu 16.3.1979, ei ole toukokuun istunnossaan antanut lausuntoaan asiasta, vaan se on siirtänyt asian uudelle edustajakokoukselle lausuntoa varten".

12 Yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan tämä asetus (ETY) N:o 1293/79 siltä osin kuin siinä muutetaan asetusta (ETY) N:o 1111/77.

**Kanteen tutkittavaksi ottaminen**

13 Neuvoston mukaan kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi sen vuoksi, että sen kohteena on asetus, jonka osalta perustamissopimuksen 173 artiklan toisessa kohdassa määrätyt edellytykset eivät täyty. Kanteen kohteena oleva toimi ei ole asetuksen muodossa tehty päätös, eikä se koske kantajaa suoraan ja erikseen. Kantaja puolestaan väittää päinvastaisesti, että kanteen kohteena oleva asetus muodostaa joukon yksittäisiä päätöksiä, joista yksi on tehty sen suhteen ja koskee sitä suoraan ja erikseen.

14 Asetuksen (ETY) N:o 1111/77 9 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina asetuksen (ETY) N:o 1293/79 3 artiklalla, säädetään seuraavaa:

"1. Kullekin yhteisöön sijoittautuneelle isoglukoosia tuottavalle yritykselle myönnetään peruskiintiö 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi ajaksi.

Kunkin asianomaisen yrityksen peruskiintiö vastaa tämän artiklan mukaisesti yrityksen 1.11.1978 ja 30.4.1979 välisenä aikana todettua tuotantoa kaksinkertaisena, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

2. Kullekin peruskiintiön saaneelle yritykselle myönnetään myös enimmäiskiintiö, joka vastaa sen peruskiintiötä tietyllä kertoimella kerrottuna. Tämä kerroin on kerroin, joka on vahvistettu asetuksen (ETY) N:o 3330/74 25 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti 1.7.1979 ja 30.6.1980 väliseksi ajaksi.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua peruskiintiötä korjataan tarvittaessa niin, että 2 kohdan mukaisesti määritelty enimmäiskiintiö:

- ei ole suurempi kuin 85 prosenttia

- ei ole pienempi kuin 65 prosenttia

asianomaisen yrityksen vuosittaisesta teknisestä tuotantokapasiteetista."

15 Asetuksen 9 artiklan 4 kohdan mukaan artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti vahvistetut peruskiintiöt myönnetään yksittäisesti kullekin yritykselle liitteessä II esitetyllä tavalla. Tässä liitteessä, joka on olennainen osa 9 artiklaa, määrätään, että kantajan peruskiintiöksi vahvistetaan 15 887 tonnia.

16 Tästä aiheutuu, että asetuksen (ETY) N:o 1111/77 9 artiklan 4 kohdassa (sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (ETY) N:o 1293/79 3 artiklalla) sovelletaan tämän asetuksen 9 artiklan 1–3 kohdassa säädettyjä perusteita kaikkiin asianomaisiin yrityksiin, joista kullekin asetus on osoitettu ja joita asetus siis koskee suoraan ja erikseen. Asetus (ETY) N:o 1293/79 on siis toimi, jota vastaan asianomaiset isoglukoosia tuottavat yritykset voivat nostaa kumoamiskanteen perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla.

## Parlamentin väliintulon hyväksyminen

17 Neuvosto asettaa kyseenalaiseksi parlamentin mahdollisuuden olla väliintulijana yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa. Neuvoston mukaan tämän tyyppinen väliintulomahdollisuus liittyy kanneoikeuteen, jota parlamentilla ei perustamissopimuksen yleisen rakenteen mukaisesti ole. Tältä osin on erityisesti otettava huomioon, että perustamissopimuksen 173 artiklassa ei mainita parlamenttia niiden toimielinten joukossa, jotka voivat nostaa kumoamiskanteen, eikä yhteisön tuomioistuimen perussäännön 20 artiklassa mainita parlamenttia niiden toimielinten joukossa, joilla on oikeus esittää yhteisön tuomioistuimelle huomautuksia 177 artiklassa tarkoitetun ennakkoratkaisumenettelyn yhteydessä.

18 Yhteisön tuomioistuimen perussäännön 37 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot ja yhteisön toimielimet voivat olla väliintulijoina yhteisön tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa.

Tämä oikeus on myös kaikilla muilla, jotka osoittavat, että yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu koskee heidän oikeuttaan; tämä ei kuitenkaan koske jäsenvaltioiden keskinäisiä asioita, yhteisön toimielimien

keskinäisiä asioita eikä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielimien välisiä asioita.

Väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia väitteitä."

19 Tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään kaikkia yhteisön toimielimiä samalla tavoin koskevasta väliintulo-oikeudesta. Yhdenkään toimielimen oikeutta käyttää tätä oikeutta ei voida rajoittaa vahingoittamatta toimielimen perustamissopimuksessa ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdassa määrättyä institutionaalista asemaa.

20 Neuvosto väittää toissijaisesti, että vaikka parlamentille olisi myönnettävä väliintulo-oikeus, tämä oikeus edellyttäisi oikeussuojatarpeen olemassaoloa. Tällaisen tarpeen voidaan neuvoston mukaan epäilemättä olettaa olevan olemassa, mutta olettama ei estäisi, etteikö yhteisöjen tuomioistuin voisi tarvittaessa valvoa oikeussuojan tarpeen olemassaoloa. Neuvosto väittää, että tässä tapauksessa yhteisöjen tuomioistuimen olisi tämän seikan tutkimisen perusteella todettava, että asian ratkaiseminen ei koske parlamentin etua.

21 Tämä väite on kumottava sen vuoksi, että se on vastoin yhteisön tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan rakennetta. Vaikka yhteisön tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että muut kuin jäsenvaltiot ja toimielimet voivat olla väliintulijoina yhteisön tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa ainoastaan, jos ne voivat osoittaa, että asian ratkaiseminen koskee niiden etua, 37 artiklan ensimmäisessä kohdassa toimielimille, ja siis myös parlamentille, annetulle väliintulo-oikeudelle ei ole asetettu tätä edellytystä.

**Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaisuus**

22 Kuten edellä on todettu, yhteisöjen tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa 103 ja 145/77 antamassaan tuomiossa todennut, että asetus (ETY) N:o 1111/77 oli vastoin yleistä yhdenvertaisuusperiaatetta. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että sokerin ja isoglukoosin tuottajien tilanteet olivat toisiinsa rinnastettavia, mutta isoglukoosin tuottajille asetettu maksutaakka oli selkeästi kohtuuton. Yhteisöjen tuomioistuimen tuomion jälkeen neuvosto on muuttanut asetusta (ETY) N:o 1111/77 asetuksella (ETY) N:o 1293/79 ja ottanut käyttöön isoglukoosin kiintiöjärjestelmän, joka on suoraan perustunut sokerin alalla olemassa olevaan järjestelmään.

23 Kantaja väittää, että myös uusi asetus on yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen. Kantajan mukaan uudessa asetuksessa sovelletaan samankaltaisia sääntöjä erilaisiin tilanteisiin ja samalla säilytetään näiden kahden järjestelmän välillä eroja, jotka aiheuttavat sen, että samanlaisissa tilanteissa kohtelu ei kuitenkaan ole yhdenvertaista.

24 Se, että kantaja katsoo voivansa esittää nämä kaksi väitettä samanaikaisesti, osoittaa sen tilanteen monisyisyyden, jossa isoglukoosin ja sokerin markkinat ovat toisiinsa rinnastettavia olematta kuitenkaan todella samanlaisia.

25 Silloin kun siltä, että neuvosto voi toteuttaa yhteisön maatalouspolitiikkaa, edellytetään monitahoisen taloudellisen tilanteen arviointia, neuvoston harkintavalta ei koske ainoastaan annettavien säännösten luonnetta ja ulottuvuutta, vaan tietyssä määrin myös sen toteamista, mitkä ovat tältä osin perustana käytettävät tiedot, ja neuvosto voi tarvittaessa nojautua kokonaisarvioihin. Valvoessaan tällaisen toimivallan käyttöä tuomioistuimen on tutkittava ainoastaan, onko tätä toimivaltaa käytettäessä tehty ilmeistä virhettä, onko harkintavaltaa käytetty väärin tai onko asianomainen toimielin ilmeisellä tavalla ylittänyt harkintavaltansa rajat.

26 Koska isoglukoosin tuotanto lisäsi sokerin ylijäämää ja koska tätä tuotantoa oli perusteltua rajoittaa toimenpitein, neuvoston tehtävänä oli maatalouspolitiikan yhteydessä toteuttaa tarpeelliseksi katsomansa toimenpiteet ja ottaa huomioon näiden markkinoiden samankaltaisuus ja keskinäinen riippuvuus sekä isoglukoosin markkinoiden erityisasema.

27 Näin on varsinkin sen vuoksi, että neuvoston, jonka oli tarkasteltava ongelmaa isoglukoosin tuotannon seurauksista yhteisön politiikkaan sokerin alalla, oli lyhyessä ajassa annettava uusia ja alati kehittyviä markkinoita koskevia siirtymäsäännöksiä. Tämän vuoksi ei ole osoitettu, että antaessaan asetuksen (ETY) N:o 1293/79 neuvosto olisi ylittänyt harkintavaltansa rajat.

**Suhteellisuusperiaatteen vastaisuus**

28 Kantajan mukaan sille asetuksen (ETY) N:o 1111/77 liitteessä II myönnetty kiintiö on selvästi riittämätön. Kiintiön vahvistamisessa suhteessa 1.11.1978–30.4.1979 toteutettuun tuotantoon ei kantajan mukaan ole otettu huomioon kausittaisia vaihteluja eikä sitä, että kyseisen ajanjakson aikana tuotanto on ollut rajoitettua, mikä on johtunut siitä, että kantajan tilanne on

ollut epävarma sen vuoksi, että se ei ole ollut tietoinen järjestelmästä, jota yhteisössä sovellettaisiin yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa antaman tuomion jälkeen, eikä Ranskan viranomaisten kannasta hyväksyä isoglukoosin käyttö vasta 9.8.1979 annettavalla säädöksellä. Mahdollisuus kiintiöiden korjaamiseen suhteessa vuosittaiseen tekniseen kapasiteettiin asettaisi epäsuotuisampaan asemaan yritykset, jotka kantajan tavoin odottivat tilanteen selkenemistä ja olivat lykänneet kaikkia uusia investointeja. Kantajan mukaan nämä kiintiöt tekisivät kilpailun näennäiseksi.

29 Tältä osin on todettava, että kiintiöiden vahvistaminen viiteajanjakson perusteella on yhteisön oikeuden mukainen tavanomainen menettely, joka on aiheellinen silloin, kun tuotantoa on valvottava jollakin tietyllä alalla. Kantaja ei myöskään ole esittänyt todisteita väitteelleen, jonka mukaan se olisi rajoittanut tuotantoaan. Edelleen, on todettava, että edellä mainitun tuomion antamisen jälkeen alunperin säädetty maksu ei missään tapauksessa ollut enää soveltamiskelpoinen.

30 Joka tapauksessa on todettava, että ei voida olettaa, että neuvosto ottaisi huomioon kunkin yksittäisen yrityksen perustelut, kaupalliset vaihtoehdot ja sisäisen politiikan toteuttaessaan yleisen edun mukaisia toimenpiteitä sen välttämiseksi, että isoglukoosin valvomaton tuotanto vaarantaisi yhteisön politiikan sokerin alalla.

31 Koska kantaja ei myöskään ole käyttänyt kokonaisuudessaan kiintiötä, joka oli myönnetty sille sokerin markkinointivuotta vastaavaksi ajaksi, se ei voi väittää myönnetyn kiintiön rajoittaneen kilpailumahdollisuuksiaan.

**Olennaisen menettelymääräyksen rikkominen**

32 Kantaja sekä parlamentti omassa väliintulossaan väittävät, että koska neuvosto on antanut asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta annetun asetuksen noudattamatta perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdassa määrättyä kuulemismenettelyä, asetus on kumottava mitättömänä olennaisen menettelymääräyksen rikkomisen vuoksi.

33 Perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdassa ja muissa perustamissopimuksen vastaavissa määräyksissä määrätty kuuleminen on keino, joka mahdollistaa sen, että parlamentti voi tosiasiallisesti osallistua yhteisön lainsäädäntömenettelyyn. Tämä toimivalta on olennainen osa perustamissopimuksessa

tavoiteltua toimielinten välistä tasapainoa. Rajallisuudestaan huolimatta tämä toimivalta on ilmaus yhteisön tasolla perustavanlaatuisesta demokratian periaatteesta, jonka mukaan kansalaiset osallistuvat vallankäyttöön kansanedustuslaitoksen välityksellä. Parlamentin säännönmukainen kuuleminen perustamissopimuksessa määrätyissä tapauksissa on siis olennainen menettelymääräys, jonka noudattamatta jättämisen vuoksi kyseessä oleva toimi on kumottava.

34 Tältä osin on täsmennettävä, että tämän edellytyksen täyttyminen edellyttää sitä, että parlamentti ilmaisee mielipiteensä, eikä se täyty pelkästään sillä, että neuvosto on pyytänyt parlamentilta lausuntoa. Neuvosto on siis virheellisesti esittänyt asetuksen (ETY) N:o 1293/79 johdanto-osan viittauskappaleissa kuulleensa edustajakokousta.

35 Neuvosto ei ole kiistänyt sitä, että parlamentin kuuleminen on luonteeltaan olennainen menettelymääräys. Se esittää kuitenkin, että tässä tapauksessa parlamentti olisi omalla toiminnallaan tehnyt mahdottomaksi tämän menettelymääräyksen noudattamisen, minkä vuoksi määräyksen noudattamatta jättämiseen ei olisi perusteltua vedota.

36 Neuvoston väitteissä esitettyjä periaatteellisia kysymyksiä tarkastelematta riittää, kun todetaan, että tässä tapauksessa neuvosto, joka on 25.6.1979 antanut asetuksensa (ETY) N:o 1293/79 asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta, ei ole käyttänyt kaikkia mahdollisuuksia lausunnon saamiseksi ennalta parlamentilta. Ensinnäkään neuvosto ei ole pyytänyt parlamentin työjärjestyksessä määrätyn kiireellisen menettelyn soveltamista, vaikka se muilla aloilla ja muiden asetusehdotusten yhteydessä on vastaavassa tilanteessa käyttänyt tätä mahdollisuutta. Toiseksi, neuvosto olisi voinut käyttää sille perustamissopimuksen 139 artiklassa annettua mahdollisuutta pyytää ylimääräistä edustajakokouksen istuntoa varsinkin, kun parlamentin puhemiehistö oli 1.3.1979 ja 10.5.1979 kiinnittänyt neuvoston huomion tähän mahdollisuuteen.

37 Tämän vuoksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1111/77 muuttamisesta annettu asetus (ETY) N:o 1293/79 on kumottava perustamissopimuksen 43 artiklassa määrätyn parlamentin lausunnon puuttumisen vuoksi sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaa, joka neuvostolla on perustamissopimuksen 176 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti tämän tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisessa.

## Oikeudenkäyntikulut

38 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

39 Kantaja ja väliintulijat eivät ole vaatineet, että neuvosto olisi määrättävä korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Tästä seuraa, että vaikka neuvosto on hävinnyt asian, asianosaisten on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Asetuksen (ETY) N:o 1111/77 (EYVL N:o L 134, s. 4) muuttamisesta annettu asetus (ETY) N:o 1293/79 (EYVL N:o L 162, s. 10, sellaisena kuin se on oikaistuna EYVL:ssä N:o L 176, s. 37) kumotaan.**

**2) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Kutscher Pescatore Koopmans Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart

O'Keeffe Bosco Touffait Due

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä lokakuuta 1980.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti